

© kvde.be

Locke

COMPAGNIE CECILIA

Man in een rollercoaster van emoties

Johan Thielemans
Gezien op 13 december 2019
De Expeditie, Gent

Tijdens een dolle autorit raakt het leven van Ivan Locke ontwricht: familiale moeilijkheden komen bovenop paniek op een werf. Acteurs Koen De Graeve en Tom Vermeir schitteren in ‘Locke’ van Compagnie Cecilia. Hoewel elke rol een apart register vereist beslissen ze avond na avond over de rolverdeling. Met vier muzikanten die de spanning opvoeren en de atmosfeer verhevigen wordt ‘Locke’ zo glansrijk muziektheater. Regisseur Ahya Terryn leerde het vak bij Eric De Volder, en blijft zijn humanisme trouw, maar vindt hier zijn eigen stem.

20 DECEMBER 2019

Vier muzikanten zitten voor een scherm. Tom Vermeir en Koen De Graeve betreden het toneel en gooien een muntje op om te beslissen hoe de rolverdeling er deze avond uit zal zien. Het kan dus elke avond wisselen: de ene acteur speelt de rol van Locke, de andere neemt vijf bijrollen voor zijn rekening. Ik zag Tom Vermeir in de hoofdrol. Meteen daarna gaan ze aan de slag.

De actie beperkt zich tot één lange autorit van Ivan Locke, ploegbaas in een bouwonderneming. Hij spoedt zich van Antwerpen naar Rotterdam, waar een vrouw aan het bevallen is. Tezelfdertijd komt op een van zijn werven een grote lading beton aan. Beide gebeurtenissen drijven hem emotioneel, moreel en sociaal in het nauw. Op de werf dreigt alles in het honderd te lopen. Het kind dat op het punt staat geboren te worden in Rotterdam is de vrucht van een *one night stand*. Tijdens de rit biecht hij dat op aan zijn vrouw. Hoe loopt dit af?

Deze voorstelling is gebaseerd op een filmscenario uit 2013. Een mindere scenarioschrijver dan Steven Knight laat Locke te pletter rijden. In die val loopt Knight niet : hij kiest voor een open einde. Komt het in orde met het beton? Zal

zijn vrouw hem de misstap vergeven? Zal het kind ter wereld komen? Alleen die laatste vraag wordt aan het slot van de voorstelling beantwoord: we horen een pasgeboren kind huilen. Het is een intrigerend einde. Is dit een teken van hoop? Of staat ook dit kind een gecompliceerde emotionele werkelijkheid te wachten.

Centraal staat de telefoon waarmee Locke iedereen kan opbellen. Tom Vermeir als Locke zit de hele voorstelling roerloos op een stoel – achter het stuur van zijn auto. Hij kijkt anderhalf uur strak voor zich uit. We zien zijn gezicht op een groot scherm. Dat is een oefening in absolute concentratie. Pas in de laatste minuten breekt zijn gelaat open met een wat bittere glimlach.

Zijn tegenspeler Koen De Graeve bevindt zich achter het projectiescherm. Hij is de klanktechnicus die de bijrollen waarneemt als in een luisterspel (zo ging het ook in de film: je hoorde enkel de stemmen van de tegenspelers van Locke). Je ontwaart hem haast niet in het halfduister. Als je achter in de zaal zit zal je zijn aanwezigheid slechts kunnen vermoeden. Hij vertolkt zowel een arbeider als het Nederlandse liefje van Locke, zijn echtgenote, zijn uitgelaten zoon en tot slot een onverschillige ambtenaar.

Een schitterend voorbeeld van wat muziektheater vandaag vermag

Dat levert een vuurwerk van streektalen op. Elk personage spreekt een ander dialect : iemand uit Aalst, uit West-Vlaanderen, uit Rotterdam. Ze passeren allemaal de revue. Dat laat Koen De Graeve toe om te schitteren op een exuberante manier, een heerlijk contrast met de soberheid van Tom Vermeir. Je zit te genieten van twee vormen van virtuositeit.

Vier muzikanten, Ben Brunin, Frederik Heuvinck, Johannes Verschaeve en Luk Vermeir staan de acteurs bij op toetsen, elektrische gitaren en drums. Hun rol valt niet te onderschatten. Ze begeleiden de tekst, vaak heel suggestief : een snerpend trekje op de elektrische gitaar suggereert bijvoorbeeld tegenliggers op de autostrade. Ze zorgen ook voor luide tussenkomsten, met als hoogtepunt een uitbundige, virtuoze drumsolo (ach, het katapulteert je terug naar de tijd van drumvedette Gene Krupa).

De structuur van de avond is meeslepend : het begint als een live versie van een luisterspel en verschuift stap voor stap naar meeslepend theater. De vertelling boort vele emoties aan : schuld, liefde, wanhoop, enthousiasme. Het is een roller-coaster van het gemoed. Deels geestig, maar zeker ook diep ontroerend.

De combinatie van al deze elementen levert hier een schitterend voorbeeld op van wat muziektheater vermag. Regisseur Yahya terryn heeft naam gemaakt als iemand die in de lijn van Eric De Volder werkt. Maar in deze voorstelling heeft hij een eigen stem gevonden. Hier levert hij werk af zonder één valse noot (wat toch belangrijk is bij muziektheater).